

Päiväys
28.05.2024

Diaarinumero
908/03.04.04.04.19/2023

JULKINEN KUULUTUS

Vaasan hallinto-oikeuden päätös ympäristönsuojelulain mukaisessa valitusasiassa

Kuulutuksen julkaisupäivä Vaasan hallinto-oikeuden verkkosivuilla

28.05.2024

Päätöksen tiedoksisaantipäivä

Hallintolain 62 a §:n 3 momentin mukaan päätöksen tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä päivänä julkaisemisajankohdasta.

Päätöksen tiedoksisaantipäivä on **04.06.2024**.

Asia

Vaasan hallinto-oikeuden päätös 28.05.2024 nro 684/2024, valitus ilmoitusasiassa, ympäristönsuojelulain 118 §:n mukainen tilapäistä melua ja tärinää aiheuttava toiminta, Hailuoto.

Ilmoituksen tekijä

Hailuodon Panimo Oy

Kuulutuksen ja päätösasiakirjan nähtävilläpito

Tämä kuulutus ja päätösasiakirja pidetään nähtävillä **28.05.2024 – 04.07.2024**

Vaasan hallinto-oikeuden verkkosivuilla osoitteessa:

<https://oikeus.fi/hallinto-oikeudet/vaasanhallinto-oikeus/fi/index/hallinto-oikeudenkuulutukset/paatoskuulutukset.html>

Muutoksenhakuohjeet

Ohjeet valituksen tekemiseen löytyvät kuulutetun päätöksen muutoksenhakua koskevasta osasta sekä siihen liitetystä valitusosoituksesta. Valitusaika päättyy **04.07.2024**.

28.05.2024

Dnro 908/03.04.04.04.19/2023

Asia Valitus ympäristönsuojelulain mukaisessa ilmoitusasiassa

Valittajat [REDACTED] asiakumppaneineen

Ilmoituksen tekijä Hailuodon Panimo Oy

Päätös, josta valitetaan

Oulun seudun ympäristötoimi -liikelaitoksen ympäristönsuojelupäällikkö
22.6.2023 (21.6.2023 § 72)

Ympäristönsuojelupäällikkö on hyväksynyt Hailuodon Panimo Oy:n
13.6.2023 tekemän ympäristönsuojelulain 118 §:n mukaisen ilmoituksen
tilapäistä melua aiheuttavasta toiminnasta. Ilmoitus on koskenut Hailuodon
kunnassa osoitteessa Luovontie 233 10.6.–28.10.2023 pidettäväksi ilmoitettuja
ulkoilmakonsertteja, joissa käytetään vahvistettua äänentoistoa.

Ympäristönsuojelupäällikkö on määrännyt, että päätöstä on noudatettava
muutoksenhausta huolimatta. Päätöksessä toiminta on hyväksytty
toteutettavaksi seuraavin ehdoin:

1. Hailuodossa osoitteessa Luovontie 233 voidaan järjestää ilmoituksen
mukaiset ulkoilmakonsertit

23.–24.6.2023 klo 19–23
8.7.2023 klo 19–23
20.7.2023 klo 19–23
27.7.2023 klo 19–23
19.8.2023 klo 19–23

Edellä lueteltujen ulkoilmakonserttien lisäksi vahvistettua äänentoistoa
voidaan käyttää muina tapahtumailtoina 26.6.–28.10.2023 välisenä aikana
enintään kuutena (6) iltana viikonloppuisin (pe tai la) klo 19–23 ja enintään
kahdeksana (8) iltana arkipäivisin (ma–to) klo 19–22. Tapahtumien järjestäjän
tulee ilmoittaa näistä tapahtumista päivämäärä, jolloin käytetään vahvistettua

äänentoistoa, ympäristötoimeen osoitteeseen ymparisto@ouka.fi viimeistään viikkoa ennen tilaisuutta.

Mahdolliset äänentoiston testaukset tulee pitää mahdollisimman lyhyinä.

2. Äänentoisto on säädettävä siten, että yhden musiikkikappaleen (5 min) aiheuttama A-painotettu melutaso lähimpien asuinrakennusten ja loma-asuntojen luona jää alle 70 dB.
3. Äänentaso on seurattava koko konsertin ajan. Raja-arvon ylittyessä konsertinjärjestäjän on huolehdittava siitä, että äänitaso lasketaan viivytyksettä sallitulle tasolle ja pidetään sallitun mukaisena.
4. Ulkoilmakonserttien äänitasoa on mitattava kolmesta konsertista (kerran kesäkuussa, kerran heinäkuussa ja kerran elokuussa). Mittaukset tulee tehdä lähimmän häiriintyvän kohteen kohdalla osoitteessa [REDACTED] ja [REDACTED]. Mittauksia tulee tehdä vähintään kolme kappaletta samassa paikassa.

Melumittaukset tulee tehdä ympäristöministeriön ohjeen 1/1995 ”Ympäristömelun mittaaminen” mukaisesti. Mittauksissa käytettävän laitteiston ja sen kalibroinnin tulee täyttää melumittaustandardien vaatimukset vähintään tarkkuusluokalle 2. Mittauksista tulee laatia pöytäkirja, joka tulee toimittaa ympäristötoimeen viimeistään kahden viikon kuluttua mittauksesta. Mittauspöytäkirjaan on merkittävä tämän päätöksen tunnus OUKA/6832/2023. Tulokset voi toimittaa sähköpostitse ymparisto@ouka.fi.

5. Konsertin järjestäjän tulee tiedottaa konserteista ja vahvistetun äänentoiston käyttämisestä ennen tilaisuuksien järjestämistä lähimpiin melulle häiriintyviin kohteisiin vähintään 200 metrin säteellä tapahtumapaikasta. Tiedotteesta tulee käydä ilmi tilapäistä meluhaittaa aiheuttavien tapahtumien laatu ja ajankohdat sekä tapahtumien vastuuhenkilö yhteystietoineen.
6. Yleisötapahtuman jätehuolto on järjestettävä Oulun seudun jätehuoltomääräysten mukaisesti ja tapahtuma-alueen siisteydestä on huolehdittava.

Päätöstä on melua koskevien määräysten osalta perusteltu seuraavasta ilmenevällä tavalla.

Toimittaessa päätöksen määräysten mukaisesti ulkoilmakonserteista ja vahvistetun äänentoiston käytöstä ei voida katsoa aiheutuvan kohtuutonta raskautta lähiympäristölle. Arki-iltoina järjestettävien tilaisuuksien kestoajaksi on rajoitettu joidenkin (8 kpl) konserttien osalta. Karttatarkastelun perusteella konserttipaikan läheisyydessä on useita asuinrakennuksia ja melua aiheuttavia tilaisuuksia järjestetään pitkälle syksyyn, minkä vuoksi lähialueen asukkaille aiheutuvaa meluhaittaa on tarpeen rajoittaa.

Toiminnanharjoittajan selvilläolovelvollisuus toimintansa aiheuttamasta meluhaitasta edellyttää huolehtimaan tarvittavista toimituksista melun välttämiseksi ja torjumiseksi.

Velvollisuus ilmoittaa konserttien tai vahvistettua äänentoistoa käyttävien tilaisuuksien ajankohdista ympäristönsuojeluviranomaiselle on tarpeen viranomaisen valvonnan järjestämiseksi ja konsertinjärjestäjällä on riittävä aika tiedottaa tilapäistä meluhaittaa aiheuttavista tapahtumista lähinaapurustolle ennen niiden toteutumista.

Äänitason raja-arvo lähimpien asuinrakennusten luona ja melutason tarkkailuvelvoite on asetettu meluhaitan seuraamiseksi ja sen varmistamiseksi, ettei toiminnasta aiheudu kohtuutonta meluhaittaa naapurustolle. Mittaustulosten toimittamisella viranomaiselle konsertinjärjestäjä osoittaa seuranneensa ja pitäneensä äänitason päätöksen mukaisena ja noudattaneensa ympäristönsuojelulain tarkoittamaa velvollisuutta rajoittaa ympäristön pilaantumista. Tulosten toimittaminen viranomaiselle niiden valmistuttua on tarpeen valvonnallisista syistä.

Tiedottamisvelvollisuus on annettu ympäristönsuojelumääräysten (Hailuoto, Kempele, Liminka, Lumijoki, Muhos, Oulu ja Tyrnävä) 19 §:n nojalla. Tapahtumapaikka sijoittuu olosuhteiltaan avoimeen peltomaisemaan, jossa ääni kantautuu hyvin ja voi olla häiritsevää myös kauempana kuin välittömässä läheisyydessä, mistä syystä on edellytetty tiedottamaan vähintään 200 metrin säteellä häiriintyviä kohteita.

Meluilmoitus on tehtävä hyvissä ajoin ennen toimenpiteeseen ryhtymistä tai toiminnan aloittamista, kuitenkin viimeistään 30 vrk ennen tätä ajankohtaa. Konsertinjärjestäjä ei ole toimittanut ilmoitusta määräajassa unohduksen takia.

Vaatimukset hallinto-oikeudessa

Valittajat ovat vaatineet ensisijaisesti ympäristönsuojelupäällikön päätöksen kumoamista ja ilmoituksen hylkäämistä. Toissijaisesti on vaadittu päätöksessä annettujen määräysten 1, 2 ja 4 muuttamista seuraavasti:

Määräys 1. Ulkoilmakonserttien ja muiden tapahtumailtojen äänentoiston käyttöaika on korkeintaan klo 22 viikonpäivästä riippumatta. Tapahtumien määrä rajoitetaan hakemuksella haettuihin. Mikäli melutaso ylittää 55 dB, tulee tapahtumien määrä rajoittaa yhteen.

Määräys 2. Musiikkikappaleen (5 min) aiheuttama A-painotettu melutaso lähimpien asuinrakennusten ja loma-asuntojen luona jää alle 55 dB.

Määräys 4. Ulkoilmakonserttien äänitasoa on mitattava jokaisesta konsertista. Mittaukset tulee tehdä lähimpien häiriintyvien kohteiden kohdalla osoitteissa Luovontie 231 ja 227 sekä [REDACTED]. Mittauksia tulee tehdä vähintään kolme kappaletta samassa paikassa konsertin eri vaiheissa.

Perustelut

Myöhässä saapuneen ilmoituksen käsittely ilman kuuluttamista

Päätöksen mukaan toiminnanharjoittaja on saattanut asian vireille vasta 13.6.2023, kun ensimmäinen ulkoilmakonsertti ilmoituksella on 23.6.2023, jolloin ilmoitus on tehty 10 vuorokautta ennen toiminnan aloittamista. Toiminnanharjoittaja on päätöksen perusteluiden mukaan vedonnut asiassa unohdukseen. Myöhässä saapuneen ilmoituksen perusteella ei olisi tullut tehdä myönteistä päätöstä, koska toiminnanharjoittaja laiminlyö ympäristönsuojelulain 118 §:n mukaisen ilmoittamisajan jo toistamiseen, ja toimii piittaamattomasti, sillä edellisenä vuonna (2022) tilapäistä melua aiheuttavasta konsertista annettiin päätös samana päivänä annetusta ilmoituksesta. Toiminnanharjoittaja on kuitenkin harjoittanut tilapäistä melua aiheuttavaa toimintaa (ulkoilmakonsertit ja äänentoisto) kohteessa kesäaikana ainakin vuodesta 2018 alkaen. Kuuluttamatta jättämällä viranhaltijalta on mahdollisesti jäänyt saamatta tietoja, jotka olisivat vaikuttaneet päätöksentekoon.

Äänen kantautuminen avoimessa peltomaisemassa

Hailuodon Panimon ja Hailuoto-seuran Pääkaupan (Luovon Puoji) välinen pitkä ja kapea, noin 15 m leveä, korkeahkojen rakennusten rajaama piha-alue on sopimaton ulkoilmakonsertteihin, joissa käytetään vahvistettua äänentoistoa. Putkimainen piha, jota sivuilta reunustavat noin 39 m ja 24 m pitkät puu- ja tiiliverhoillut suoraseinäiset rakennukset, vahvistaa ääniä jo itsessään. Vahvistetulla äänentoistolla, joka on suunnattu kohti pihan avoimeen peltomaisemaan rajautuvaa sivua, ääni kantautuu häiritsevän kovana paljon kauemmas koillisen suuntaan kuin pelkkä etäisyys antaisi olettaa. Haitta-alue on laaja. Kokemusperäisen tiedon perusteella voimakas ihmisen puheääni kantautuu tapahtumapaikalta satoja metrejä ja vahvistettu ääni useita kilometrejä. Meluhaitta on huomattava ja häiritsevä vielä 600 metrin etäisyydellä [REDACTED]

[REDACTED] Konserttien äänet on vuosien mittaan todettu ympäristössä kauas kantautuvaksi, ja ne ovat häirinneet asukkaita lähellä ja kaukana jo vuodesta 2018. Erilaisten äänten kantautumisesta on runsaasti kokemusta. Ajoittain konsertit ovat 600 metrin etäisyydellä kuuluneet jopa sisälle muun muassa syksyllä 2018 ja 2019 sekä loppukesällä 2020. Muulloin ohjelma on ollut kuultavissa kuin omalla pihalla soitettaisiin. Valituskirjelmän liitteenä on esitetty havaintoja äänen kantautumisesta konserttitapahtumien yhteydessä. Konserttien ja muiden tapahtumailtojen sijoittuminen syyskesän iltoihin, kun ilman lämpötila laskee iltaa kohden, jolloin ilmankosteus nousee, lisää edelleen äänen kantautumista avoimessa ympäristössä. Melu myös koetaan helpommin häiritsevänä, koska tyventyvinä iltoina elämisen taustamelun vaimetessa hiljaisessa maalaisympäristössä ohjelma kuuluu häiritsevän voimakkaasti.

Häiritsevä melu

Häiritsevä melu on subjektiivinen kokemus ja melun häiritsevyyteen melutaso vaikuttaa vain osin yhdessä monien muiden tekijöiden kanssa. Häiritsevyyteen vaikuttavat myös esiintymisajankohta ja kesto, toistuvuus ja ennakoitavuus sekä odotukset alueen melutasosta, alueen käyttötarkoitus ja alueen aiempi melutaso. Häiritsevä melu aiheuttaa stressireaktion, kun henkilöllä ei ole keinoja sen torjumiseksi. Häiritsevällä melulla on terveysvaikutuksia, kuten unihäiriöt tai vaikutukset sydän- ja verisuonitauteihin. Kun ulkoilmakonserttien ja muiden tapahtumien musiikki on häirinnyt, ratkaisuna on ollut kotoa lähtö. Kaikilla ei ole myöskään mökkiä tai toista asuntoa mihin paeta. Toisiin ilmansuuntiin ääni ei ilmeisesti kantaudu yhtä voimakkaana rakennusten sijoittelusta johtuen, joten moni ei ole tajunnut asiaa. Apua on ollut vaikea saada mistään, ja ongelmaa on vähätelty usealta taholta.

Ulkoilmakonserttien ja muiden tapahtumien määrä, 20 kpl, on aivan liian suuri, kun huomioidaan melun häiritsevyyden ja äänen kantautuminen sekä se, että enin osa tapahtumista on ajallisesti ennakoimattomia. Toimijan tulee voida määrittää ilmoituksessaan ne päivät, jolloin häiritsevälle melulle on mahdollisuus. Ilman ennakkosuunnittelua ei ole voitu suunnitella ja toteuttaa tarvittavaa meluntorjuntaa. Esimerkiksi meluesteseinän tai -vallin rakentaminen piha-alueen reunaan helpottaisi todennäköisesti meluntorjuntaa.

Huomioitavaa on myös, että mantereen puolella työssä käyvien henkilöiden työssäolopäivät ovat liikenneyhteydestä (lautta) johtuen pitkiä. Tavallinen työpäivä voi olla 12 tuntia työmatkoineen. On kohtuutonta edellyttää näitä henkilöitä valvomaan ilta kymmeneen tai yhteentoista ympäristön häiritsevän melun vuoksi. Pitkistä työpäivistä johtuen viikonloppuina tehdään monesti niitä kotitöitä, joita lähempänä työpaikkaa asuvat tekevät iltaisin. Ulkotiloissa kauas kantautuvan melun on päätyttävä siksi klo 22 mennessä, jolloin ihmisille voidaan antaa aikaa levolle. On myös muistettava, ettei kaikilla ole kesälomia.

Melutaso

Hailuodon strategisessa yleiskaavassa 2030 ulkoilmakonserttien ja muiden tapahtumien pitopaikka on merkinnällä C, mikä tarkoittaa keskustatoimintojen aluetta, joka on tarkoitettu palvelujen, hallinnon, asumisen sekä ympäristöhäiriöttömien työpaikkatoimintojen käyttöön. Alueen viereiset alueet, joilla sijaitsee vakituista ja vapaa-ajan asutusta, ovat merkinnällä A, asuntoalue. Kaavamääräyksen mukaisesti alueelle ei ole tarkoitettu häiritsevää melua aiheuttavaa toimintaa. Asiassa tulisi selvittää, onko rakennusluvassa asetettu ehtoja melulle.

Valtioneuvoston päätöksen 993/1992 mukaan asumiseen käytettävillä alueilla, virkistysalueilla taajamissa ja taajamien välittömässä läheisyydessä on ohjeena, että melutaso ei saa ylittää ulkona melun A-painotetun ekvivalenttitason (L_{Aeq}) päiväohjearvoa (klo 7–22) 55 dB eikä yöohjearvoa (klo 22–7) 50 dB. Hailuodon taajama alkaa juuri ennen Panimon kiinteistöä ja eniten häiriintyvä asutus sijaitsee osin taajaman välittömässä läheisyydessä.

Poikkeus sallitusta äänentasosta 55 dB:stä lähelle 70 dB:ä muodostuu tällä tapahtumatiheydellä jo käytännöksi (20 viikkoa/20 konserttia tai tapahtumaa). Kesälomakausi kestää juhannukselta koulujen alkuun ollen noin 8 viikkoa, mikä tarkoittaa keskimäärin 2,5 tilapäistä melua aiheuttavaa tapahtumaa viikossa. Näin suurta määrää ei ympäristö kestä edes pienemmillä äänenvoimakkuuksilla, kun alueen maasto-olosuhteet eivät estä melun leviämistä vaan päinvastoin sääolosuhteista johtuen usein edesauttavat äänen leviämistä. Mikäli melua aiheuttava toiminta on välttämätöntä, tarvitaan meluselvitys, jonka avulla voidaan suunnitella ja edellyttää toteutettavaksi riittävä meluntorjunta, jotta asuinalueiksi tarkoitetuilla alueilla melutaso säilyy asetuksen mukaisena.

Kesätapahtumiin ja niiden meluvaikutuksiin on otettu kantaa myös Hailuodon kunnan arviointikertomuksessa vuodelta 2022, jossa tarkastuslautakunta toivoo kiinnitettävän enemmän huomiota muun muassa kesätapahtumien järjestämisen ympäristönsuojeluun, lupa-asioihin ja melunseurantaan.

Melun vaikutuksia luontoon ja ympäristöön ei ole huomioitu päätöksellä. Kuitenkin Suomen lintuatlaksen 2022–2025 mukaan alueella pesii runsaasti rauhoitettuja ja uhanalaisia lintulajeja.

Lähimmät häiriintyvät kohteet

Päätöksen mukaan lähimmät häiriintyvät kohteet, joista myös desibelirajojen noudattamista todentavat mittaukset tehdään ovat osoitteessa [REDACTED] ja [REDACTED]. Äänentason mittauspaikat eivät ole lähimpien häiriintyvien kohteiden luona, vaan ääniesteinä toimivien rakennusten ja tiheän puuston takana. Lähimpänä esiintymispaikkaa sijaitsee kaksi kunnan vuokratervitaloa osoitteissa Luovontie 227 ja 237 sekä Hailuoto-Seuran Pääkaupan toisessa kerroksessa sijaitsevat kausityöntekijöiden asunnot osoitteessa Luovontie 231. Kunnan rivitalot sijaitsevat esiintymislavan takana pois melusuunnasta ja panimorakennuksen kulman takana suojassa melulta. Kausityöntekijöiden asunnot sijaitsevat suoraan esiintymispaikan kohdalla noin 7–10 m etäisyydellä kaiuttimista. Lähimpänä häiriintyvänä kohteena voidaan pitää myös [REDACTED], jota kohti kaiuttimet on suunnattu, ja jonka ääniesteenä ei ole vähäistä kasvillisuutta kummempaa estettä.

Luvan mukaisessa paikassa mitattava melutaso ei riitä pitämään häiriötä kohtuullisissa rajoissa ympäristössä. Laskennallisesti esimerkiksi äänentason mittaustulos noin 70 dB osoitteessa [REDACTED] tarkoittaisi merkittävästi voimakkaampaa äänentasoä todellisissa lähimmissä häiriintyvissä kohteissa: [REDACTED] noin 80 dB ja Luovontie 231 yli 100 dB. Laskennallisesti edellä kuvatus esimerkin tilanteessa äänentaso noin 2,4 km etäisyydellä avoimessa maastossa vastaisi voimakasta kuiskausta tai kodin taustamelua, mikä sopii Musiikkipäivien yhteydessä järjestetyn ulkoilmakonsertin havaintoihin. Mittaukset tulee järjestää oikeasti lähimmistä häiriintyvistä kohteista ottaen huomioon esiintymispaikka, kaiuttimien suuntaus ja ääniesteinä/-vahvisteena toimivien rakennusten vaikutus äänen kulkuun. Lähimmät häiriintyvät kohteet ovat osoitteissa Luovontie 227 ja 231 ja [REDACTED]. Mittaustuloksista ovat

kiinnostuneet myös kauempana asuvat asukkaat. Tulokset olisi hyvä avata nähtäväksi kaikille, jotka kokevat häiriötä konserteista.

Edellä mainitun perusteella luvan myöntämisperusteet ovat olleet virheelliset.

Asian käsittely ja selvittäminen hallinto-oikeudessa

Hallinto-oikeus on pyytänyt päätöksen tehneeltä viranomaiselta lausunnon valituksen johdosta. Ilmoittajalle on varattu mahdollisuus vastineen esittämiseen.

Oulun seudun ympäristötoimi -liikelaitoksen ympäristöjohtaja on todennut muun ohella, että ympäristötoimi on valituksenalaisessa päätöksessään katsonut, että rajoittamalla ulkoilmakonserttien määrää ja konserttien kestoa voidaan tapahtumista aiheutuvaa meluhaittaa vähentää. Arki-iltoina ulkoilmakonserttien on tullut päättyä klo 22, millä on huomioitu lähialueen asukkaiden yörauha (klo 22–7).

Ympäristönsuojelupäällikön päätöksessä on edellytetty ulkoilmakonserttien äänitason seuraamista koko konserttien ajan. Niin ikään raja-arvon ylittyessä konserttijärjestäjän on huolehdittava siitä, että äänitaso lasketaan viivytyksettä sallitulle tasolle ja pidetään sallitun mukaisena. Melutason selvittämiseksi Hailuodon Panimo Oy:tä on velvoitettu mittaamaan konserttien melutasoa kerran kesäkuussa, kerran heinäkuussa ja kerran elokuussa lähimpien häiriintyvien asuinrakennusten kohdalla. Kerran kuukaudessa toteutettava melumittaus on riittävä toimenpide melutason viranomaisvalvontaa varten. Melumittauksilla konserttijärjestäjä osoittaa olevansa selvillä toimintansa aiheuttamasta meluhaitasta sekä huolehtivansa tarvittavista toimista melun välttämiseksi ja torjumiseksi. Melumittauksien tulokset on tullut toimittaa ympäristötoimeen kahden viikon kuluttua mittauksen suorittamisesta. Mittauksien perusteella ympäristötoimi voi antaa tarvittaessa asiassa lisämääräyksiä, mikäli toiminnasta aiheutuu päätöksestä poiketen merkittävää meluhaittaa. Ulkoilmakonserttien melumittauksien tulokset ovat julkisia, joten asukkaat voivat pyytää niitä Oulun seudun ympäristötoimesta. Hailuodon Panimo Oy ei ole toimittanut mittauksia.

Konserttijärjestäjän on tullut ilmoittaa muiden kuin päätöksessä etukäteen määriteltyjen konserttien päivämäärät ympäristötoimeen viimeistään viikkoa ennen tilaisuutta. Ympäristötoimeen ei ole ilmoitettu kyseisiä ulkoilmakonserttien päivämääriä.

Ympäristönsuojelupäällikön päätöksessä on määrätty tiedottamisesta ympäristönsuojelulain 122 §:n nojalla. Konserttijärjestäjälle on annettu määräys tiedottamislaajuudesta ja siten ympäristötoimi on huomioinut meluvaikutusalueen lähinaapurustoa riittävässä laajuudessa. Tiedottamisen tapa ja ajankohta ovat olleet konserttijärjestäjän valittavissa. Toiminnasta aiheutuvia haittoja voidaan riittävästi vähentää toimittaessa päätöksen määräysten mukaisesti, joten edellytykset toiminnan siirtämiselle toiseen ajankohtaan tai sen kieltämiseen eivät täyty.

Valtioneuvoston päätöstä melutason ohjearvoista (993/1992) ei sovelleta ympäristönsuojelulain mukaista kertaluonteista toimintaa koskevan ilmoituksen käsittelyssä. Ympäristönsuojelulain 118 §:n mukaisella ilmoitusmenettelyllä käsitellään tilapäisiä toimintoja, jotka eivät välttämättä sijoitu kaavamääräysten mukaisesti. Hailuodon rakennusvalvonta ratkaisee rakennuksiin liittyvät luvat ja valvoo rakennusten käyttötarkoitusta.

Ympäristötoimi on katsonut, että päätöksessä määrätty yhden musiikkikappaleen (5 min) aiheuttama A-painotettu melutaso lähimpien asuinrakennusten ja loma-asuntojen luona tulee jäädä alle 70 dB. Musiikki saattaa kuulua tapahtuma-alueen ulkopuolella ja aiheuttaa viihtyvyyshaittaa, vaikka se noudattaisi luvassa annettuja määräyksiä. Melutasoa ei voida pitää kohtuuttomana, mikäli konserttijärjestäjä toimii päätöksen määräysten mukaisesti.

Hailuodon Panimo Oy:n ulkoilmakonserttipaikan sijainti suhteessa lähialueen asukkaisiin ja toimijoihin ei poikkea muista vastaavan kaltaisista ulkoilmakonserteista, joissa käytetään vahvistettua äänentoistoa.

Hailuodon Panimo Oy ei ole toimittanut ilmoitusta määräajassa. Ympäristönsuojeluviranomaisen tulee käsitellä vireille tulleet ilmoitukset, vaikka ne olisivat tulleet myöhässä. Ilmoitettu toiminta ei vaikuta ympäristönsuojelulain 121 §:n mukaisesti olennaisesti yleisiin tai yksityisiin etuihin, joten ilmoituksen vireilläolosta ei ole kuultu asianosaisia. Ympäristötoimi on voinut ympäristönsuojelulain 118 §:n 4 momentin nojalla sallia päätöksellään toiminnan aloittamisen 30 vuorokautta aikaisemmin. Ympäristötoimi on neuvonut ilmoituksen tekijää ilmoitusmenettelystä ja sen määräajasta noudattaen hallintolain 8 §:n mukaista neuvontavelvollisuuttaan. Ilmoituksen käsittelyssä on huomioitu ilmoituksessa annetut tiedot ottamatta kantaa aiempiin käsittelyihin.

Päätös on myönnetty Hailuodon Panimo Oy:n ilmoituksessa esittämän esiintymislavan sijainnin ja äänentoiston suuntauksen perusteella (äänen kantautumissuunta luoteeseen/pohjoiseen). Ympäristötoimi on karttatarkastelun perusteella arvioinut lähimmiksi häiriintyviksi kohteiksi kiinteistöt osoitteessa [REDACTED] ja [REDACTED]. Ympäristötoimi on katsonut osoitteessa Luovontie 231 sijaitsevan kiinteistön käyttötarkoituksen olevan liikekiinteistö. Hailuodon kunnan rakennusvalvonnalta on tarkistettu 9.10.2023, että kiinteistö osoitteessa Luovontie 231 on määritelty rakennusluokaltaan muuksi myymälärakennukseksi (rakennusluokka 0319).

Ympäristötoimi on käsitellyt meluilmoituksen hyvän hallinnon mukaisesti ja ennalta arvioiden toiminnasta syntyviä haittoja on voitu riittävästi vähentää päätökseen kirjatuilla määräyksillä. Näin ollen päätös on perusteltu ja ympäristönsuojelulain mukainen. Päätöksen kumoamiselle tai muuttamiselle ei ole perustetta.

Hailuodon Panimo Oy on todennut vastineessaan, että sen pihamaalla on järjestetty musiikkiesityksiä vuodesta 2018 lähtien. Tapahtumien määrää on vähennetty ja esiintyjävalintoihin on kiinnitetty erityistä huomiota naapureiden

palautteen perusteella. Vuonna 2023 järjestettiin vain kolme ulkoilmatapahtumaa. Valittajien mainitsemana päivänä 23.6.2023 konsertti pidettiin sisätiloissa. Kaikki konsertit ovat päättyneet klo 22 mennessä. Tapahtumajärjestäjän on vaikea sopia koko kesän tapahtumat etukäteen, joten lupaa on haettu useammalle päivälle.

Vuonna 2022 asianomaisten kanssa käydyn palautekeskustelun jälkeen käytiin mittaamassa äänenvoimakkuuksia osoitteessa [REDACTED] ja asianomainen mainitsi, ettei Hailuodon Panimon pihalta kantautuva musiikki ole häirinnyt, mikä oli ristiriidassa aiempien keskustelujen suhteen. Äänenvoimakkuus jäi kyseisessä tapahtumassa 28.7.2022 reilusti alle 55 dB:n. Sietämiskynnys ei ylity. Vuoden aikana on ollut kolme tapahtumaa, yhteensä maksimissaan 10 tuntia folk-musiikkiesityksiä, jotka ovat päättyneet klo 22 mennessä.

Valittajat ovat antaneet vastaselityksen, jossa on todettu muun ohella seuraavaa.

Vuoden 2022 palautekeskustelun ja meluluvan perusteella Oulun seudun ympäristötoimi on ollut tietoinen konserttitoiminnan aiheuttamasta oleellisesta haitasta yksityisille liittyen asumiseen ja viihtyvyyteen. Ympäristötoimi on näin ollen toiminut virheellisesti jättäessään ympäristönsuojelulain 121 §:n mukaisen kuulemisen suorittamatta.

Tieto siitä, että esiintymislavan sijaintipaikan ja äänentoiston suuntauksen vuoksi äänen kantautumissuunta olisi luoteeseen/pohjoiseen ei ilmene päätöksestä. Esiintymislavan nykyisessä paikassa äänentoisto on suunnattu pohjoiseen [REDACTED]. Esiintymislavan sijaitessa kahden rakennuksen muodostaman kapean katumaisen välin perällä aiheuttavat rakennukset melun suuntautumista rakennusten seinien estäessä (meluste) ja toisaalta vahvistaessa (heijastuminen) ääniaaltojen kulkua suuntaan pohjoinen/koillinen. Oulun seudun ympäristötoimen lähimmiksi häiriintyviksi kohteiksi arvioimat ilmansuunnissa lounas ja luode sijaitsevat kohteet, [REDACTED] ja [REDACTED], eivät sijaitse äänentoiston kantautumissuunnassa ja ovat näin ollen virheellisesti määrätty.

Rakennusluokitus ei määritä koko rakennuksen todellista käyttötarkoitusta, vaan se määräytyy käyttötarkoituksestaan suurimman pinta-alan mukaan. Kylätalo Pääkaupan 2. kerroksen tilat ovat asuinkäytössä, mikä ilmenee muun muassa kiinteistön omistavan Hailuoto-seura ry:n toimintakertomuksesta 2022. Ympäristötoimi on toiminut virheellisesti jättäessään huomioimatta välittömästi esiintymislavan vierellä sijaitsevan asuinkäytössä olleen kohteen arvioidessaan lähimpiä häiriintyviä kohteita.

Turismisesonki Hailuodossa kestää juhannukselta koulujen alkun, joten viileneviin syys-lokakuun iltoihin ulkoilmatapahtumia ei tultane suuressa määrin toteuttamaan, sillä vuodesta 2018 alkaneet ulkoilmatapahtumat ovat toteutuneet julkisten lähteiden, kuten sosiaalinen media, mukaan 24.5.–12.9. Kun huomioidaan tapahtumien toteutuminen aiempien vuosien mukaisesti, merkitsee se haettujen ulkoilmatapahtumien osalta noin kahta tapahtumaa viikossa kymmenen viikon ajan, mitä ei voida pitää kertaluonteisena

toimintana. Kertaluonteinen tarkoittaa Kielitoimiston sanakirjan mukaan ”vain yhden kerran tapahtuvan luonteista”. Kaksikymmentä erillistä, mutta säännöllisesti lyhyessä ajassa toistuvaa, valtioneuvoston päätöksen melutason ohjearvot ylittävää, tapahtumaa ei täytä kertaluonteisuuden kriteeriä. Oulun seudun ympäristötoimi on näin ollen toiminut virheellisesti myöntäessään meluluvan ei-kertaluonteiseen toimintaan huomioimatta valtioneuvoston päätöstä melutason ohjearvoista.

Oulun seudun ympäristötoimen näkemys melutason jäämisestä alle 70 dB:iin lähimpien asuinrakennusten ja loma-asuntojen luona on virheellinen, koska päätöksen mukaisesti toimittuna lähellä konserttipaikkaa olevien asuinrakennusten ja loma-asuntojen luona toteutuva melutaso on jopa huomattavasti päätöksessä sallittua korkeampi.

Ympäristötoimi väittää lausunnossaan ilman esimerkkiä, ettei ulkoilmakonsertin paikan sijainti suhteessa lähialueeseen poikkea muista vastaavan kaltaisista ulkoilmakonserteista. Hailuoto on valtakunnallisesti arvokas rakennettu kulttuuriympäristö, jossa ominaista ovat avoimuus ja taustamelun vähäisyys. Hailuodossa ei ole teollisuutta, tiheää asutusta tai vilkkaita kulkuväyliä, jotka normaalisti Oulun seudun ympäristötoimen toiminta-alueella aiheuttavat Hailuotoa korkeampaa taustamelua. Hailuodon Panimo Oy:n ulkoilmakonserttien järjestämispaikka ei myöskään vastaa muita Hailuodossa toteutuneita ulkoilmakonsertteja, joissa vahvistettu äänentoisto on suunnattu rannalta merelle päin tai on toimittu metsäisellä alueella. Kaupunkialueella kohtalaisen hiljaisina alueina pidetään alueita, joilla keskiäänitaso on alle 45–50 dB. Hailuodon keskiäänitaso (taustamelu) on siten todennäköisesti alle 45 dB. Oulun seudun ympäristötoimi ei ole perustellut, miten se on määrittänyt ylimmän sallitun melutason 25–30 dB maaseudun taustamelua korkeammaksi.

Äänen voimakkuutta kuvaava desibeliasteikko on logaritminen, mikä tarkoittaa käytännössä sitä, että ihmiskorva havaitsee äänenvoimakkuuden kaksinkertaistuvan, kun voimakkuus kasvaa 10 dB. Tämä tarkoittaa, että päätöksen mukaista melutasoa noudattaen koettu melutaso osoitteessa [REDACTED] on kaksinkertainen, ja osoitteessa Luovontie 231 kahdeksankertainen, verrattuna päätöksessä määrättyyn osoitteeseen [REDACTED]. Mikäli vertailu tehdään tavanomaiseen taustameluun, koettu melutaso on jo mittauspisteessä ([REDACTED]) noin kuusinkertainen verrattuna hiljaiseen kaupunkialueeseen. Osoitteessa [REDACTED] melu on jo noin kaksitoistakertainen normaaliin verrattuna. Oulun seudun ympäristötoimen näkemys, ettei toiminnasta voida katsoa aiheutuvan kohtuutonta räsitusta ympäristölle on virheellinen, koska päätöksen mukainen ylin A-painotettu melutaso 70 dB (5 min) ei tule toteutumaan lähiympäristössä. Melutason toteutuminen jää epäselväksi vielä 600 m etäisyydellä melulähteestä, koska mittaustuloksia eri sääolosuhteissa ei ole käytettävissä. Teoriassa on mahdollista, että 70 dB:n raja-arvo voi ylittyä vielä kaukana 100 dB:n äänilähteestä. Ulkoilmakonserteista ja vahvistetun äänentoiston käytöstä voidaan katsoa aiheutuvan kohtuutonta räsitusta lähiympäristölle, koska koettu äänenvoimakkuus on moninkertainen verrattuna

päätöksessä määrättyyn melutasoon ja melutasoa määrättäessä ei ole huomioitu alueen normaalia (matalaa) ympäristön taustamelua.

Mikäli tapahtumassa 28.7.2022 äänenvoimakkuus olisi ollut mittauspisteellä 70 dB, se olisi havaittu kolminkertaisena melutasona toteutuneeseen. Hailuodon Panimo Oy:n vähättelevä huomio vastineessa osoittaa yrityksen välinpitämättömyyden tai ymmärtämättömyyden aiheuttamaansa melurasitukseen lähiympäristölleen, minkä vuoksi on perusteltua, mikäli hallinto-oikeus ei kumoaa päätöstä, että dokumentoituja mittauksia tehdään riittävän tiheästi ja useasta paikasta tapahtumien aikana.

Oulun seudun ympäristötoimi on myöntänyt päätöksellään enintään 72 tuntia ohjelma-aikaa vahvistetulla äänentoistolla tavallisesti hiljaiseen ilta-aikaan klo 19 alkaen. Tapahtumapaikan äänentoiston sijoittuminen kapealle katumaiselle pihalle suunnattuna [REDACTED] kohti aiheuttavat tapahtuma-aikoina häiritsevää jumputtavaa meluhaittaa vielä 600 m etäisyydellä. Toteutuneet lupa-aikana järjestetyt tapahtumat kuuluivat sinne häiritsevän hyvin, ja huomattavasti vahvempina kuin lähimmistä naapureista kantautuvat normaalit elämisen äänet. Oman alueen rauhaa ja käyttöä haittaa huomattavasti, kun ohjelma tulee ulkopuoliselta toimijalta, joka ei halua vastaanottaa palautetta ja muuttaa toimintaansa lukuisista puhelin- ja tekstiviestiyhteydenotoista huolimatta. Yhteydenotot Oulun seudun ympäristötoimeenkaan eivät ole vaikuttaneet meluongelman ratkaisussa. Mikäli haluaa välttyä tapahtumilta, täytyy kesän aikana 20 kertaa viettää kesäilta sisällä ikkunat suljettuina, poistua kotoa, pitää kuulosuojaimia tai järjestää vastamelua peittämään häiritsevää ääntä. Ulkona järjestetyn yksityisen pienen rauhallisen tapahtuman pitäminen on täysin riippuvaista varsin kaukana sijaitsevasta häiriön aiheuttajasta. Tällainen aiheuttaa jatkuvaa ylimääräistä stressiä.

On huomattava, että tilanne ei ole uusi, vaan alkanut jo vuonna 2018, ja jatkunut vuosittain tapahtumien määrän lisääntyen. Asukkailta on puuttunut vaikutus- ja valitusmahdollisuus useimpina kesinä, koska lupia ei ole joko ollut ollenkaan (2019 ja 2020), tai luvan lopulta saatuaan toimija ei ole järjestänyt enää tapahtumia (2021) tai on pitänyt melun luvan sallimaa alhaisempana (2022). Myöskään melulupiin ei ole voinut vaikuttaa, koska niistä ei ole suoritettu kuulemista. Siten asukkaiden kokema rasitus kovaäänisten tapahtumien aikana on jäänyt kirjallisesti toteen näyttämättä, vaikka kovalla äänentasolla järjestettyjä ulkoilmatapahtumia on ollut useita kymmeniä.

Hallinto-oikeuden ratkaisu

Hallinto-oikeus valituksen hyväksyen kumoaa valituksenalaisen päätöksen. Koska ilmoituksessa tarkoitettu toiminta on kuitenkin jo päättynyt, enempi lausuminen asiassa raukeaa.

Perustelut

Sovelletut oikeusohjeet

Ympäristönsuojelulain 118 §:n 1 momentin mukaan toiminnanharjoittajan on tehtävä kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle sähköisesti ilmoitus rakentamisesta, yleisötilaisuudesta tai muusta tilapäistä melua tai tärinää aiheuttavasta toimenpiteestä tai tapahtumasta, jos melun tai tärinän on syytä olettaa olevan erityisen häiritsevää. Saman pykälän 3 momentin mukaan ilmoitus on tehtävä hyvissä ajoin ennen toimenpiteeseen ryhtymistä tai toiminnan aloittamista, kuitenkin viimeistään 30 vuorokautta ennen tätä ajankohtaa, jollei kunnan ympäristönsuojelumääräyksissä määrätä tätä lyhyemmästä ajasta. Pykälän 4 momentin mukaan toimenpiteeseen ei saa ryhtyä tai toimintaa aloittaa, ennen kuin ilmoituksen tekemisestä on kulunut 30 vuorokautta tai kunnan ympäristönsuojelumääräyksissä määrätty tätä lyhyempi aika. Ilmoituksen käsittelevä viranomainen voi kuitenkin ilmoituksen johdosta tehtävässä päätöksessä sallia toimenpiteeseen ryhtymisen tai toiminnan aloittamisen edellä mainittua ajankohtaa aikaisemmin.

Ympäristönsuojelulain 121 §:n mukaan ilmoituksen vireilläolosta on ilmoitettava ja asianosaisia on kuultava siten kuin hallintolaissa säädetään, jos ilmoitettu toiminta saattaa olennaisesti vaikuttaa yleisiin tai yksityisiin etuihin.

Ympäristönsuojelulain 122 §:n 1 momentin mukaan viranomaisen on ilmoituksen johdosta annettava päätös. Päätöksessä on annettava tarpeelliset määräykset toiminnasta aiheutuvan ympäristön pilaantumisen ehkäisemiseksi ja toiminnan järjestämiseen liittyvien jätelain mukaisten velvollisuuksien täyttämiseksi. Päätöksessä voidaan lisäksi antaa määräyksiä toiminnan tarkkailusta ja tiedottamisesta asukkaille. Pykälän 2 momentin mukaan viranomainen voi kieltää tai keskeyttää toiminnan, jos yleiselle tai yksityiselle edulle aiheutuvia huomattavia haittoja ei voida määräyksillä riittävästi vähentää. Määräykset voidaan antaa tai toiminta kieltää, vaikka ilmoitusvelvollisuus olisi lyöty laimin.

Hallintolain 31 §:n 1 momentin mukaan viranomaisen on huolehdittava asian riittävästä ja asianmukaisesta selvittämisestä hankkimalla asian ratkaisemiseksi tarpeelliset tiedot sekä selvitykset.

Hallintolain 45 §:n 1 momentin mukaan päätös on perusteltava. Perusteluissa on ilmoitettava, mitkä seikat ja selvitykset ovat vaikuttaneet ratkaisuun sekä mainittava sovelletut säännökset.

Asiassa saatua selvitystä

Valituksenalainen päätös on perustunut Hailuodon Panimo Oy:n 13.6.2023 viranomaiselle tekemään meluilmoitukseen, joka on koskenut osoitteessa Luovontie 233 järjestettäväksi ilmoitettuja ulkoilmakonsertteja. Konserttien kokonaislukumääräksi tapahtumakaudella 10.6.–28.10.2023 on ilmoitettu enimmillään 20 kpl siten, että 10 kpl konserteista sijoittuisi arki-iltoihin ja

10 kpl viikonlopuille (pe ja la). Pääsääntöisesti konsertit sijoittuisivat viikonloppuihin. Ilmoituksessa on määritelty päivämäärät kuudelle ennalta tiedossa olleelle konserttipäivälle muiden tapahtumien tarkemman ajankohdan jäädessä vielä avoimeksi. Kaikissa konserteissa käytettäisiin vahvistettua äänentoistoa klo 19–23. Ilmoituksen mukaan toiminnasta aiheutuva melu on peräisin esiintymislavalla käytettävistä PA-laitteista, joiden melutaso 10 metrin etäisyydellä on maksimissaan 100 dB(A). Meluntorjunnan osalta ilmoituksessa on esitetty, että melutasoa seurataan desibelimittarilla tapahtuma-alueella ja maksimiäänentaso säädetään raja-arvojen mukaan. Lähinaapureille tiedotetaan tapahtumista postilaatikkoihin jaettavilla tiedotteilla. Ilmoitukseen sisältyvän liitekartan mukaan konserttipaikkana toimii panimon piha-alue ja äänentoistolaitteiden suunta on luoteeseen/pohjoiseen.

Valituksenalaisessa päätöksessä on hyväksytty äänentoistolaitteiden käyttö ilmoituksessa erikseen määriteltyinä konserttipäivinä klo 19–23. Tämän lisäksi päätöksellä on hyväksytty, että vahvistettua äänentoistoa voidaan käyttää muina tapahtumailtoina 26.6.–28.10.2023 enintään kuutena iltana viikonloppuisin (pe tai la) klo 19–23 ja enintään kahdeksana iltana arkipäivisin (ma–to) klo 19–22. Päätöksen mukaan tapahtumajärjestäjän tulee tehdä näistä muista tapahtumista ilmoitus ympäristötoimelle viimeistään viikkoa ennen tilaisuutta. Päätöksessä on muun ohessa annettu määräyksiä sallituista enimmäismelutasoista lähimpien asuin- ja lomarakennusten kohdalla, melutason seurannasta mittaamalla, mittausten toteutustavasta sekä mittaustulosten raportoinnista viranomaiselle. Lisäksi päätöksessä on määrätty, että konsertin järjestäjän tulee tiedottaa konserteista ja vahvistetun äänentoiston käyttämisestä ennen tilaisuuksien järjestämistä lähimpiin melulle häiriintyviin kohteisiin vähintään 200 m säteellä tapahtumapaikasta. Päätöksessä on todettu, että asian käsittelyn yhteydessä ei ole suoritettu ympäristönsuojelulain 121 §:ssä tarkoitettua asianosaisten kuulemistä. Lisäksi siitä käy ilmi, että Hailuodon Panimo Oy ei ole noudattanut ympäristönsuojelulaissa säädettyä 30 vuorokauden määräaika ilmoitusta jättäessään.

Tapahtumapaikkana toimiva Luovontien 233:n piha-alue on saadun selvityksen ja karttatarkastelun perusteella pinta-alaltaan verraten pieni. Ulkoilmakonsertteja kyseisellä piha-alueella on järjestetty useampana peräkkäisenä vuotena vuodesta 2018 lähtien.

Ilmoittaja on vastineessaan todennut, että meluilmoitus on tehty koko tapahtumakaudelle 2023 sen vuoksi, että kaikkia tapahtumapäiviä on vaikea etukäteen vahvistaa. Lisäksi tämä on todennut, että vuonna 2023 järjestettiin todellisuudessa vain kolme ulkoilmakonserttia, jotka kaikki päättyivät jo klo 22.

Oikeudellinen arviointi

Valituksen johdosta hallinto-oikeuden ratkaistavana on ensinnäkin se, onko valituksenalaista päätöstä pidettävä lainvastaisena sen vuoksi, että siinä hyväksytyä toimintaa koskeva ympäristönsuojelulain 118 §:n mukainen ilmoitus on jätetty viranomaiselle myöhässä eikä ilmoituksesta ole ennen meluilmoituspäätöksen tekemistä kuultu ympäristönsuojelulain 121 §:ssä säädetyllä tavalla. Tämän lisäksi on vielä arvioitava, voidaanko päätöksenteossa käytettyjä arviointiperusteita pitää virheellisinä muilla valituskirjelmässä mainituilla perusteilla siten, että päätös tulisi virheiden johdosta kumota tai sen yksittäisiä määräyksiä muuttaa. Viimeksi mainituilta osin arvioitavaksi tulevat erityisesti tapahtuma-alueen soveltuvuus ulkoilmakonserttien pitopaikaksi ottaen huomioon myös valituksenalaisella päätöksellä hyväksytyjen yksittäisten tapahtumien lukumäärä.

Ympäristönsuojelulain esitöiden (HE 214/2013 vp) mukaan lain 118 §:n 3 momentissa säädetyn 30 vuorokauden aikarajan tavoitteena on varmistaa, että toiminnanharjoittajat tekisivät ilmoituksen ajoissa ja että ilmoituksen käsittelevälle viranomaiselle jäisi tosiasiallisesti aikaa käsitellä ilmoitus sekä tiedottaa antamastaan päätöksestä ennen toiminnan aloittamista. Esitöiden mukaan riittävällä käsittelyajalla on merkitystä myös haitankärsijöiden osallistumis- ja tiedonsaantimahdollisuuksien toteutumisen kannalta. Riittävän käsittelyajan varmistamiseksi ympäristönsuojelulain 118 §:n 4 momentissa säädetään, että ilmoituksessa mainittuun toimenpiteeseen ei saa ryhtyä tai toimintaa aloittaa, ennen kuin ilmoituksen tekemisestä on kulunut laissa säädetty 30 vuorokautta. Momentin mukaan ilmoituksen käsittelevä viranomainen voi kuitenkin päätöksessään sallia toimenpiteeseen ryhtymisen tai toiminnan aloittamisen edellä mainittua ajankohtaa aikaisemmin. Lain esitöiden mukaan toiminnan aloittamista koskevaan ratkaisuun vaikuttaisi kulloinkin kyseessä olevan toimenpiteen tai toiminnan luonne, ajankohta ja melulle altistuvien kohteiden läheisyys.

Valittajat ovat kiinnittäneet huomiota siihen, että ilmoituksen johdosta ei ole suoritettu asianosaisten kuulemista ja tämän vuoksi viranomaiselta on mahdollisesti jäänyt saamatta sellaista tietoa, joka olisi voinut vaikuttaa päätöksen tekemiseen. Hallinto-oikeus toteaa, että ympäristönsuojelulain 121 §:n sanamuodon ja sitä koskevien lain esitöiden perusteella asianosaisten kuulemista ei voida pitää meluilmoituspäätöksen osalta ehdottomana menettelyllisenä vaatimuksena, vaan viranomainen voi käyttää tapauskohtaista harkintaa kuulemisesta ja sen laajuudesta päättäessään. Hallinto-oikeus katsoo, että kuulemista voidaan kuitenkin myös meluilmoituspäätösten kohdalla pitää sellaisena menettelyllisenä vaatimuksena, josta poikkeaminen olisi tullut perustella. Hallinto-oikeus kiinnittää huomiota siihen, että valituksenalaisessa päätöksessä ei ole esitetty erityisiä syitä kuulemisen suorittamatta jättämiselle, vaikka tässä tapauksessa kuuleminen olisi ollut tarpeen asutuksen läheisyys, ilmoitettujen kesäaikaisten tapahtumien suuri lukumäärä ja niiden vuosittainen toistuvuus huomioon ottaen. Kuulemisen kautta viranomaisen olisi ollut mahdollista saada lisätietoa aiempina vuosina järjestettyjen tapahtumien mahdollisesti aiheuttamista meluhaitoista sekä harkita tarkemmin sitä, olisiko toiminnalle ollut tarpeen antaa valituksenalaista päätöstä tiukempia

määräyksiä ympäristön pilaantumisen ehkäisemiseksi. Kuulemisesta saatavilla tiedoilla olisi voinut olla merkitystä myös tiedottamista koskevia määräyksiä annettaessa.

Hallinto-oikeus toteaa, että ympäristönsuojelulain 118 §:n 4 momentissa viranomaiselle jätetty harkintavalta huomioon ottaen valituksenalaista päätöstä ei voida pitää lainvastaisena yksin sen vuoksi, että toiminnanharjoittaja ei ilmoitusta jättäessään ole noudattanut ympäristönsuojelulain 118 §:ssä 3 momentissa säädettyä aikarajaa. Perustuslain 21 §:n 1 momentti ja hallintolain 23 §:n 1 momentti huomioon ottaen viranomaisella on myös ollut velvollisuus käsitellä sille tehty meluilmoitus ja tehdä sen johdosta ympäristönsuojelulain 122 §:n mukainen päätös. Ilmoituksen myöhästymisen syyllä tai ilmoittajan aiemmalla toiminnalla ei ole vaikutusta edellä mainitun velvollisuuden määräytymiseen. Hallinto-oikeus katsoo kuitenkin, että tässä tapauksessa viranomaisella ei ole ollut edellytyksiä tai erityisiä syitä poiketa toiminnan aloittamista koskevasta 30 vuorokauden aikarajasta siten, että ilmoituksesta kuuleminen on tämän johdosta jäänyt suorittamatta.

Valittajien mukaan panimon piha-alueita on pidettävä sopimattomana ulkoilmakonserteille, joissa käytetään vahvistettua äänentoistoa. Asiaa on perusteltu valituskirjelmästä tarkemmin ilmenevillä seikoilla, jotka liittyvät kaavoitukseen, tapahtumien määrään, meluntorjuntaan ja tapahtumapaikan ympäristön olosuhteisiin.

Hallinto-oikeus toteaa aluksi, että kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen ympäristönsuojelulain 122 §:n mukaiseen harkintavaltaan kuuluu tapauskohtaisesti asiassa saadun selvityksen perusteella arvioida, voidaanko ympäristönsuojelulain 118 §:ssä tarkoitettu meluilmoitus hyväksyä ja minkälaisin ympäristön pilaantumisen ehkäisemiseksi annettavien määräyksin vai onko toiminta keskeytettävä tai kiellettävä sen vuoksi, ettei yleiselle tai yksityiselle edulle aiheutuvia huomattavia haittoja voida määräyksillä riittävästi vähentää. Päätöstä tehdessään viranomaisen tulee kuitenkin hallintolain 31 §:n 1 momentin nojalla varmistua siitä, että sen tekemä päätös perustuu asian riittävään selvittämiseen.

Kaavallisten seikkojen osalta hallinto-oikeus toteaa, että lyhytaikaista melua aiheuttavien ulkoilmakonserttien järjestämistä kaavan keskustatoimintojen alueella voidaan sinänsä pitää sallittuna. Meluilmoituksen johdosta tehtävällä päätöksellä on myös mahdollista poiketa valituskirjelmässä viitatuista melutason ohjearvoista, jotka yleensä kuvaavat pitkäaikaisen melulle altistumisen haitallisuutta. Valtioneuvoston päätöksessä 993/1992 säädettyjen ohjearvojen ylittyminen voi olla peruste ympäristönsuojelulain 118 §:n mukaisen ilmoituksen tekemiselle, mutta ohjearvot eivät määritä lyhytaikaisen melun enimmäistasoa. Lisäksi ohjearvotasoa selvästi suurempikin melutaso voi olla hyväksyttävä musiikkitapahtuman kaltaisessa tilapäisessä toiminnassa. Hallinto-oikeus toteaa kuitenkin, että alueen kaavatilanne on yksi niistä tapahtuma-alueen paikallisia olosuhteita määrittävistä tekijöistä, jotka viranomaisen tulee ottaa huomioon arvioidessaan tapauskohtaisesti sitä, millaisia selvityksiä meluilmoituspäätöksen tekemiseksi tarvitaan.

Vaikka tapahtumapaikkana toimiva Luovontie 233:n piha-alue sijoittuu maaseutumaiseen ympäristöön, on sen ympärillä myös melulle altistuvaa asutusta. Viranomaiselle toimitetussa meluilmoituksessa on arvioitu, että tapahtumista aiheutuva melu kantautuu avoimessa peltomaisemassa lähitalojen pihoille. Ilmoituksessa ei kuitenkaan ole esitetty tarkempaa arviota altistuvien kohteiden määrästä, melun leviämisalueen laajuudesta tai melutasoista lähimmillä häiriintyvillä kohteilla. Edellä mainitut seikat olisivat olleet selvitettävissä etukäteen laadittavan meluselvityksen avulla. Meluselvitystä olisi voitu hyödyntää tapahtumien akustisessa suunnittelussa mutta myös viranomaisessa meluntorjuntatoimenpiteiden tarvetta ja riittävyttä arvioitaessa. Selvityksen perusteella viranomaisen olisi ollut myös mahdollista arvioida tarkemmin sen alueen laajuutta, jolle tapahtumia koskeva tiedottaminen on perusteltua ulottaa sekä varmistua siitä, että lähimmät melulle häiriintyvät kohteet on päätöksenteon yhteydessä tunnistettu riittävässä laajuudessa. Edelleen, koska tapahtuma-alueella järjestetään konsertteja vuosittain, olisi viranomaisella meluselvityksen perusteella ollut mahdollisuus arvioida myös ympäristönsuojelulain 180 §:n soveltamisen tarvetta nyt kyseessä olevaan toimintaan. Hallinto-oikeus katsookin, että tarkempi meluselvitys olisi ollut nyt kyseessä olevassa tapauksessa tarpeellinen tapahtuman sijaintipaikka, valituksenalaisella päätöksellä hyväksytyjen yksittäisten konserttitapahtumien lukumäärä sekä tapahtumakokonaisuuden vuosittaisen toistuvuuden edellyttämä suunnittelutarve huomioon ottaen. Yksittäisten tapahtumien lukumäärän osalta on huomattava, että vaikka kaikki ilmoituksessa mainitut tai viranomaisen päätöksellä hyväksytyt tapahtumat eivät tosiasiallisesti tapahtumakauden aikana olisikaan toteutuneet, ei viranomaisella ole ollut tästä tietoa valituksenalaista päätöstä tehdessään ja meluilmoitus päätös on tehty ilmoituksen mukaisilla tapahtumamäärillä.

Hallinto-oikeus katsoo, että edellä mainittujen puutteiden vuoksi valituksenalainen päätös ei ole perustunut asian riittävään käsittelyyn ja selvittämiseen. Tämän vuoksi ympäristönsuojelupäällikön päätös kumotaan. Asiaa ei kuitenkaan ole tarpeen palauttaa viranomaiselle uudelleen käsiteltäväksi, koska ilmoituksessa mainittu toiminta on jo päättynyt. Tämän vuoksi valituksesta lausuminen ei myöskään enemmälti ole tarpeen.

Julkinen kuulutus

Päätös on annettu julkisella kuulutuksella.

Päätöksestä ilmoittaminen

Hailuodon kunnanhallituksen on viipymättä julkaistava tieto tätä päätöstä koskevasta kuulutuksesta kuntalain 108 §:n mukaisesti. Tiedon kuulutuksen julkaisemisesta tulee olla nähtävillä vähintään sen ajan, jonka kuluessa päätökseen saa hakea muutosta.

Velvollisuus ilmoittaa päätöksen saamisesta

██████████ on viipymättä tämän päätöksen saatuaan ilmoitettava päätöksen tiedoksisaannista muille yhteisen kirjelmän allekirjoittaneille.

Ilmoitusvelvollinen on velvollinen korvaamaan ilmoittamatta jättämisestä aiheutuneen vahingon sikäli kuin se laiminlyönnin laatuun tai muihin olosuhteisiin nähden harkitaan kohtuulliseksi (laki oikeudenkäynnistä hallintoasioissa 94 §, hallintolaki 56 § 2 momentti ja 68 §).

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla korkeimpaan hallinto-oikeuteen, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan. Valituskirjelmä on toimitettava korkeimpaan hallinto-oikeuteen 30 päivän kuluessa hallinto-oikeuden päätöksen tiedoksisaannista eli **viimeistään 4.7.2024**.

Valitusosoitus on liitteenä HallJK (01.20).

Hallinto-oikeuden kokoonpano

Asian ovat ratkaisseet lainoppineet hallinto-oikeustuomarit Janne Marttila ja Tanja Fagerhed sekä luonnontieteiden alan hallinto-oikeustuomari Petri Hiltunen.

Esittelijä Juha Perho

Tämä päätös on sähköisesti varmennettu hallinto-oikeuden asianhallintajärjestelmässä.

Jakelu

Päätös maksutta [REDACTED] asiakumppaneineen

Jäljennös maksutta Hailuodon Panimo Oy

Hailuodon kunnan ympäristönsuojeluviranomainen /
Oulun seudun ympäristötoimi -liikelaitoksen ympäristönsuojelupäällikkö

Hailuodon kunnan terveydensuojeluviranomainen

Hailuodon kunnanhallitus

Pohjois-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus /
Ympäristö ja luonnonvarat -vastuualue

Pohjois-Suomen aluehallintovirasto /
Ympäristölupavastuualue

Suomen ympäristökeskus

Tuomioistuimen yhteystiedot

Vaasan hallinto-oikeus
Korsholmanpuistikko 43, 4 krs (PL 204), 65101 Vaasa
Sähköposti: vaasa.hao@oikeus.fi
Puh.: 029 56 42780

Hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelu:
<https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet#/>

Henkilötietojen käsittelyyn ja tietosuojaan liittyvät tiedot ovat saatavilla
<https://oikeus.fi/hallintooikeudet/vaasanhallinto-oikeus/fi/>

VALITUSOSOITUS

Hallinto-oikeuden päätökseen saa hakea muutosta valittamalla **korkeimpaan hallinto-oikeuteen** kirjallisella valituksella, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan.

Valitusluvan myöntämisen perusteet

Oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 111 §:n 1 momentin mukaan valituslupa on myönnettävä, jos:

- 1) lain soveltamisen kannalta muissa samanlaisissa tapauksissa tai oikeuskäytännön yhtenäisyyden vuoksi on tärkeitä saattaa asia korkeimman hallinto-oikeuden ratkaistavaksi;
- 2) asian saattamiseen korkeimman hallinto-oikeuden ratkaistavaksi on erityistä aihetta asiassa tapahtuneen ilmeisen virheen vuoksi; tai
- 3) valitusluvan myöntämiseen on muu painava syy.

Valituslupa voidaan myöntää myös siten, että se koskee vain osaa muutoksenhaun kohteena olevasta hallinto-oikeuden päätöksestä.

Valitusaika

Hallinto-oikeuden päätös on annettu julkisella kuulutuksella. Päätös on julkaistu hallinto-oikeuden verkkosivuilla päivänä, joka ilmenee päätöksen ensimmäiseltä sivulta. Päätöksen katsotaan tulleen asianomaisen tietoon seitsemäntenä päivänä kuulutuksen julkaisemisajankohdasta. Valitus on tehtävä **30 päivän kuluessa** hallinto-oikeuden päätöksen tiedoksisaannista, sitä päivää lukuun ottamatta.

Valituksen sisältö

- Valituksessa, johon on sisällytettävä valituslupahakemus, on ilmoitettava
- valittajan nimi ja yhteystiedot mukaan lukien se postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (prosessiosoite); jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä, on valituksessa mainittava myös tämän yhteystiedot
 - päätös, johon haetaan muutosta (valituksen kohteena oleva päätös)
 - peruste, jolla valituslupaa pyydetään, sekä syyt, joiden vuoksi valitusluvan myöntämiseen on mainittu peruste
 - miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi (vaatimukset)
 - vaatimusten perustelut
 - mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä korkeimmalle hallinto-oikeudelle. Jos usea tekee valituksen yhdessä, voidaan joku heistä ilmoittaa yhdyshenkilöksi.

Valituksen liitteet

Valitukseen on liitettävä

- hallinto-oikeuden päätös valitusosoituksineen
- selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Asiamiehen, joka ei ole toiminut asiamiehenä asian aikaisemmassa käsittelyvaiheessa, ja joka ei ole asianajaja, julkinen oikeusavustaja tai luvan saanut oikeudenkäyntiavustaja, on liitettävä valitukseen valtakirja.

Valituksen toimittaminen

Valitus on toimitettava valitusajassa korkeimmalle hallinto-oikeudelle. Valituksen tulee olla perillä valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Tämä koskee myös tilanteita, joissa valitus toimitetaan sähköisen asiointipalvelun kautta tai sähköpostitse. Valitus liitteineen voidaan toimittaa sähköisen asiointipalvelun kautta. Asiointipalvelun kautta toimitettua valitusta tai sähköpostitse toimitettua valitusta ei tarvitse toimittaa paperimuodossa. Asiakirjojen lähettäminen postitse tai sähköisesti tapahtuu lähettäjän omalla vastuulla.

Korkeimman hallinto-oikeuden yhteystiedot:

Postiosoite: Korkein hallinto-oikeus
PL 180, 00131 Helsinki

Sähköposti: korkein.hallinto-oikeus@oikeus.fi

Käyntiosoite: Fabianinkatu 15, 00130 Helsinki

Puhelin: 029 56 40200

Faksi: 029 56 40382

Aukioloaika: arkipäivisin klo 8.00–16.15

Hallinto- ja erityistuomioistuinten sähköinen asiointipalvelu:
https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet#